

TENTOONSTELLING VAN OUDE KUNST DOOR DE VEREENIGING VAN HANDELAREN IN HET RIJKSMUSEUM

De oude kunst komt eindelijk allerwegen in trek en de moderne kunst zakt — het werd hoog tijd — naar het wat bescheidener appreciatie-peil, waar ze (omdat ze nog niet den toets der eeuwen heeft doorstaan) op hoort. Het zou een verblijdend verschijnsel zijn, indien die kentering op universeel in z i c h t berustte. Misschien is het — en dat zal al veel zijn — een tot haar recht en tot hare vrije werking teruggekomen intuïtie.

Een kleine kroniek moet zich bepalen tot wat de geestelijke hoofdzak is. Enkele van de mooiste schilderwerken zijn reeds te Londen te zien geweest. Zoo de vroege Rembrandt (van zijn 19de jaar!) „David, die Goliath's reuzenkop in Saul's legerkamp brengt”, waarvan twee dingen treffen (te meer, waar het zulk jeugdwerk geldt). Ten eerste de enorme rijkdom aan kleuren bij een ongelooflijk beperkt palet: geel en blauwgroen, ten tweede de vlotte, pootige, toch volkomen zekere techniek; zoo merkwaardig, omdat er een kentering op volgde, die jarenlang de onaangename disharmonie bracht tusschen lichtbeschijning en te gedétailleerde plastiek. Het is, om beide genoemde redenen de interessantste Rembrandt ter wereld, en bovendien een werk van buitengewone schoonheid. Zoo één kunstwerk in een museum tehuis hoort, dan dit. Men mag niet denken aan de spreuk, op een beroemden Jan Steen in beeld gebracht, doch moet éér gelooven in de eeuwig-ledige museum-kassen. Dan het prachtige portret van een jonge vrouw, door Elias, het kleine riviergezicht door Avercamp, zoo belangwekkend als overgang van de 16de-eeuwsche heldere landschapstemming naar de 17de-eeuwsche der tonaliteit; de late, en daardoor zoo sterk persoonlijke Buytewech, sedert kort in het Rijksmuseum.

Onder de Italianen verdienen vermelding een paneeltje van Angelico, het Rijksmuseum meer dan waardig, met den H. Antonius, vluchtend, in een zeer arbitrair, maar buitengewoon mooi gecomponeerd berglandschap, interessant bovendien door de zoo specifiek Italiaansche componeering, die overgenomen is op den Pietà van den Meester van de Virgo inter Virgines, op de Londensche Expositie; een Madonna met kind, van Verrochio; een mansportret, kniestuk, van Veronese; en een coloristisch buitengemeene kistvoorgevel, sterk Florentijnsch.

Onder de overige buitenlandsche kunstenaars een levensgrootte Venus van Cranach, niet bepaald een karakteristiek exemplaar van het „kurzbeinige” Geschlecht; een keuken-interieur van Velasquez; een indrukwekkende schets van Golgotha in zijn avond-verlatenheid, aan Rubens toegeschreven; en een in zijn technische zoowel als coloristische romantisch belangrijke Onbevleete Ontvangenis van El Greco.